

Na osnovu člana 10 stav 3 Zakona o sredstvima za zaštitu bilja ("Službeni list CG", br. 51/08 i 18/14), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

Program za unapređenje sistema za postupanje i upravljanje otpadom, odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida za 2026. godinu*

Program je objavljen u "Službenom listu CG", br. 63/2026 od 11.5.2026. godine.

* U ovaj Program prenešene su odredbe vezane za skladištenje član 13 Direktive Evropskog Parlamenta i Savjeta 2009/128/EC od 21. oktobra 2009. o uspostavljanju akcije Zajednice za dostizanje održive upotrebe pesticida

Programom za unapređenje sistema za postupanje i upravljanje otpadom odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida za 2026. godinu (u daljem tekstu: Program) određuju se vršioци, broj objekata i kontrolne liste za poljoprivredna gazdinstva na kojima se upotrebljavaju pesticidi, skladište ali i postupa i upravlja otpadom odnosno postupa sa ambalažom nakon upotrebe pesticida.

Program podražava realizaciju Nacionalnog plana za održivu upotrebu sredstava za zaštitu bilja za period od 2021. do 2026. godine ("Službeni list CG", broj 115/21) i to realizaciju Cilja 5.9.4 Uspostavljanje službenih kontrola lica koja koriste pesticide u smislu postupanja sa otpadom koji nastaje upotrebom sredstava za zaštitu bilja.

Cilj Programa je unapređenje sistema za postupanje i upravljanje otpadom odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida bilja na poljoprivrednim gazdinstvima.

U Crnoj Gori do 2026. godine registrovana su 4452 poljoprivredna proizvođača hrane biljnog porijekla na nivou primarne proizvodnje.

Bezbjednost korisnika sredstava za zaštitu bilja (poljoprivrednih proizvođača i njihovih radnika) važan su dio održive i pravilne upotrebe pesticida kroz primjenu preventivnih mjera zaštite i pravilno rukovanje ali i unapređenje sistema za postupanje i upravljanje otpadom odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida. Korisnici često ne poštuju preporuke za trostruko ispiranje i bezbjedno odlaganje ambalaže nakon upotrebe pesticida.

Pravilno odlaganje ambalaže nakon upotrebe pesticida zajedno sa skladištenjem, pravilnom primjenom i rukovanjem pesticidima je osnova bezbjednosti.

Programom su određeni prioriteti u skladu sa analizom rizika, na osnovu veličine poljoprivrednih površina, radi utvrđivanja nepravilnostima sa ciljem sistema za postupanje i upravljanje otpadom odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida i utvrđivanja stanja na gazdinstvima na kojima se upotrebljavaju pesticidi.

Svako odlaganje otpada i svako postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida koje nije u skladu sa propisanim treba da bude evidentirano i otklonjeno jer može i imati negativan uticaj i na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Program ima za cilj utvrđivanje nepravilnosti radi njihovog otklanjanja i sprovođenja pravovremenih aktivnosti u cilju otklanjanja potencijalne opasnosti za ljude, bilje, životinje ili životnu sredinu.

Programom se obuhvataju gazdinstva odnosno primarni proizvođači sa najvećom površinom pod proizvodnjom, kako bi se stvorila jasnija slika o održavanju propisanih uslova u skladu sa Nacionalnim planom za održivu upotrebu pesticida.

Pri izboru objekata za monitoring uzimaju se u obzir slijedeći faktori: veličina poljoprivredne proizvodnje, kao i podaci o neusaglašenostima iz prethodnih perioda.

Odlaganje otpada i svako postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida na poljoprivrednom gazdinstvu je od izuzetne važnosti radi sprječavanja kontaminacije i samog korisnika pesticida ali i za zaštitu životne sredine.

Zajedno sa sredstvima za zaštitu bilja, na tržište dopijeva i ambalaža koja nakon upotrebe sredstva za zaštitu bilja postaje otpad. Ambalaža ima važnu ulogu u bezbjednoj isporuci i upotrebi sredstava za zaštitu bilja, ali nakon upotrebe treba obezbijediti efikasan sistem zbrinjavanja ambalažnog otpada u svim fazama upravljanja, uključujući adekvatno sakupljanje, transport, skladištenje i tretman. Poljoprivrednici imaju veoma važnu ulogu jer oni treba da adekvatno isperu ambalažu, čuvaju je i predaju licu ovlašćenom za zbrinjavanje opasnog otpada.

Bezbjednost korisnika sredstava za zaštitu bilja (poljoprivrednih proizvođača i njihovih radnika), kao i očuvanje životne sredine važan su dio održive i pravilne upotrebe pesticida kroz primjenu preventivnih mjera zaštite, pravilnog rukovanja ali i pravilnog odlaganja otpada koji nastaje upotrebom pesticida. Korisnici često ne poštuju bezbjedonosne, zaštitne i higijenske mjere, naročito kada je u pitanju ispiranje ambalaže nakon upotrebe pesticida i njeno odlaganje. Pravilno postupanje je osnova bezbjednosti i zaštite životne sredine.

Monitoring vrše fitosanitarni inspektori uz korišćenje kontrolnih lista i u skladu sa godišnjim Planom službenih kontrola.

R. br.	Opis	Broj pregleda na gazdinstvima
--------	------	-------------------------------

1.	Program za unapređenje sistema za postupanje i upravljanje otpadom odnosno za postupanje sa ambalažom nakon upotrebe pesticida	minimum 300
----	--	-------------

Prilikom monitoringa fitosanitarni inspektor popunjava kontrolne liste date na Obrascu 1 koji čini sastavni dio ovog Programa i koje služe za dalje praćenje stanja u objektima i praćenje sprovođenja naloženih mjera.

Fitosanitarni inspektor kontrolnu listu dostavlja i organu uprave nadležnom za fitosanitarne poslove - Odsjek za sredstva za zaštitu bilja (u daljem tekstu: Uprava).

Ovaj program objaviće se u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-309/26-7280/1

Podgorica, 30. aprila 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

Obrazac 1 (Kontrolna lista 1)